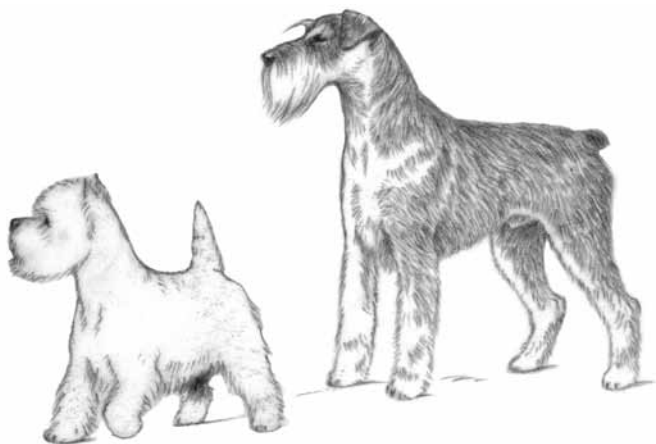

ÚVOD

O trimování

Kdo se rozhodl pro teriéra, knírače nebo pudla jako svého druha, jistě se se svým „vysněným psem“ poprvé setkal v úpravě typické pro jeho plemeno.

Možná tak nebo takto?

Westík a knírač s trimováním typickým pro jejich plemeno.

Ale stěží takto, neboť to by se byl zajímal o zcela jiná plemena!

Neotrimovaný nízkonohý teriér

K teriérům, kníračům a pudlům patří „trimování“ i stříhání, a toho by si měl být budoucí majitel takového psa vědom již při jeho pořizování. Bohužel není samozřejmostí, že v každém psím salonu otrimují nebo ostříhají vašeho psa tak, jak odpovídá jeho plemenu. A zkušení odborníci, většinou sami chovatelé, jsou k dosažení zřídka a ne všude.

Tato kniha by vám chtěla dodat odvalu, abyste sami přiložili ruku k dílu, stali se nezávislími a měli kolem sebe vždy upraveného psa. Kromě toho to je zábavné! Potřebnou řemeslnou zručnost si dokážete s trochou trpělivosti osvojit. Jen cvičení dělá mistry! Důležité je, abyste měli ideální představu o plemenu, které vlastníte. Cit pro to si nejlépe vypěstujete na výstavách, kde můžete pozorovat konkurenty.

Proč se vlastně drsnosrstí psi trimují? Nejprve vysvětlení slova „trimování“: v angličtině znamená „trim“ přistříhnout, vyčistit, dát do pořádku. Dobré „trimování“, jak často slyšíme, může tedy mít i pes, jehož srst je ostříhaná. V němčině se však pojem „trimování“ ve vztahu k psům ustálil pro vytrhávání staré srsti. Angličan však říká „strip“ = stáhnout nebo „pluck“ = trhat, v protikladu ke „clip“ = stříhat.

Na jaře a na podzim dochází u všech psů k výměně srsti. I u drsnosrstých, jejichž srst zůstala celou zimu, začíná na jaře „línání“. Nenastává však zcela samovolně jako u hladkosrstých, dlouho- a krátkosrstých psů. Je třeba pomoci a vytrhávat starou, uvolněnou krycí srst až na hustou, krátkou podsadu, která zčásti též vypadává. Má to tu přednost, že drsnosrstý pes se za dvě až tři hodiny zbaví svědicí zimní srsti a cítí se naprosto dobře. Zbylá podsada jej ještě dostatečně chrání a brzy doroste nová krycí srst. Oproti tomu majitel ovčáckého psa musí na jaře svého psa důkladně kartáčovat, aby zkrátil jeho srst.

Výměna silné zimní srsti za lehčí letní však u drsnosrstých psů neprobíhá. Když jejich pevná krycí srst dosáhne určité délky, odumře, a nová dorůstá ve stejné síle i v létě. Trimování tento proces podporuje, povzbuzuje růst nové srsti a zlepšuje tím její kvalitu, dokonce i u méně kvalitní dispozice osrstění. Předpokladem však je, že se nespokojíte s provedením totálního trimování dvakrát do roka.

U tohoto typu srsti je možné trimováním v pravidelných časových odstupech udržovat dorůstající krycí srst dlouhodobě v dobrém stavu. Ideální by bylo dosáhnout rytmem trimování tzv. „rolling coat“ – uzavřené srsti. To znamená, že se vždy vytrhá horní vrstva a pod ní je již trochu povyroslá nová krycí srst, takže pes má neustále nový „oděv“ – s vynaložením poměrně malé námahy.

Čas od času však musí i takto ošetřovaná srst zcela pryč. Pro vystavovatele je důležité nebýt bezpodmínečně závislý na línání, při trimování se mohou řídit termíny výstav tak, aby mohli své psy předvést v kruhu v kterémkoliv ročním období.

Stříhy nejsou dělané nahodile, vyvinuly se z přirozených podmínek. Původně byla drsnosrstá plemena sice prakticky osrstěna proti nepřízní počasí, avšak mnohem jednodušeji než dnes. Postačovalo odstranění přerostlé srsti na lovu otřením o křoví. Někdy se též vytrhávala, zejména u výstavních psů. Uši byly od přírody často osrstěny krátce. Delší chlupy přes oči a na čenichu, charakteristické pro drsnosrsté, se vždy nechávaly, protože psům dodávaly teriéřský výraz, typický vousatý obličej. V principu se dodnes nic nezměnilo, pouze během doby vyšlechtěná bohatá srst udělala u mnoha plemen teriérů z původně vedlejší činnosti naléhavou nutnost, která se změnou a sjednocením typů plemen přešla v uměleckou záležitost – občas až přehnanou. Cílem dobrého trimování však je, aby pes vypadal tak přirozeně a harmonicky, jako by ho takto stvořila příroda, přestože jsou drobné nedostatky decentně zakryty a kladné stránky zvýrazněny.

Skotský teriér kolem roku 1920: tehdy bylo toto plemeno trimováno jednodušeji než dnes.

Každý pes může vypadat dobře nejen na výstavách, ale i doma. Předpokladem je, že jeho majitel dbá určitých základních pravidel, ví něco o anatomii, a pokud možno co nejvíce o plemenu svého psa. Velké vady samozřejmě nelze zakrýt pou-

hým trimováním, nanejvýš je lze poněkud zmírnit, protože u trimovaného psa je vše vidět zřetelněji než u zarostlého. Neodborné trimování, kdy je srst ponechána nebo vytrhána na špatných místech, může naopak zohavit leckterého dobrého psa, a dokonce simulovat vady.

Existují majitelé teriérů, kterým se víc líbí „divoký vzhled“ a nechtějí se nechat přesvědčit o nutnosti trimování. O své psy musí alespoň dobře pečovat, především je často důkladně pročesávat. Přesto se čas od času objeví v srsti díry, jak se tito teriéři pokoušeli sami si odíráním o stromy nebo sloupky odstranit svědicí srst.

Opačným extrémem je představa, že by pes měl mít v létě vždy krátkou srst, aby se nepřehříval, aniž by se vzalo do úvahy, že srst je ochranou proti slunci. Čerstvou krycí srst nelze pokaždé úplně otrimovat, nanejvýš je možné ostrým trimovacím nožem odstranit vypadávající srst. Při takovémto postupu se však může změnit struktura srsti stejně jako po stříhání. Stříháním se samozřejmě kdykoliv docílí velmi krátké srsti, ve většině případů je však měkká, dokonce i kudrnatá. Barvy dříve či později vyblednou a výměna srsti je potlačena, protože chlup je pouze odstříhován a zbytek není vytrháván. Měkká, nůžkami zachycená podsada proto roste obzvlášť bujně a ochranná funkce krycí srsti je ztracena. Samozřejmě existují výjimky, ale ty potvrzují pravidlo.

Srst dorostlá na zhojeném poranění je opět pevná a intenzivně zbarvená. To dává naději, že při opatrném vytrhávání a se spoustou trpělivostí lze zničenou krycí srst dát opět do pořádku. Vyplatí se to, protože drsnosrstý foxteriér vypadá se zářícími barvami skutečně mnohem lépe!

U drsnosrstých psů s měkkou, netypickou srstí, která se nezlepší ani po opakovaném vytrhávání, bude nutné použít nůžky. Bez ohledu na délku není každá drsná srst stejná.

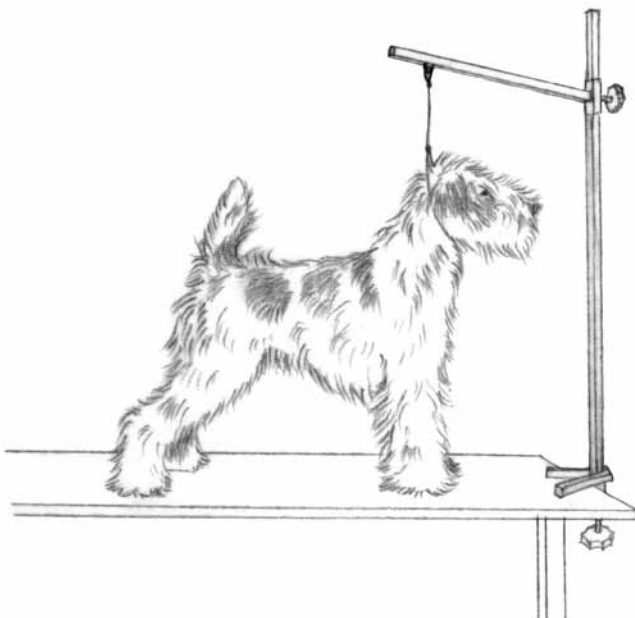
Každé plemeno má své zvláštnosti – a s každým psem je třeba zacházet individuálně. To může dobře pozorovat majitel více psů.

Po těchto nutných a důležitých základních informacích následuje praktická část. Předpokladem úspěšného trimování je, abyste o svého psa pečovali důsledně! Pravidelné kartáčování a česání na pevném stole postaveném na neklouzavém povrchu (koberec nebo vroubkovaná gumová podložka) musí k jeho životu patřit stejně samozřejmě jako žrádlo a vycházky. S důvěrou pak bude přijímat i vaše první pokusy o trimování.

Pro trimování si pořídte „šibenici“, která se dá přišroubovat ke stolu, abyste mohli psa přivázat, když budete sami. „Třetí ruka shora“ je obvykle brána vážněji než pomáhající rodinný příslušník, o kterého se lze opřít, namísto řádně stát. Vystavovatelům se vyplatí pořídit si kompletní trimovací stůl, „šibenice“ však již dnes nejsou na výstavách povoleny. Svého psa nepřetěžujte, dělejte přestávky nebo pokračujte následující den.

Ošetřovací stůl musí stát pevně a mít neklouzavý povrch.

Profesionální trimovací stůl s přišroubovanou „šibenici“ pro přivázání psa.

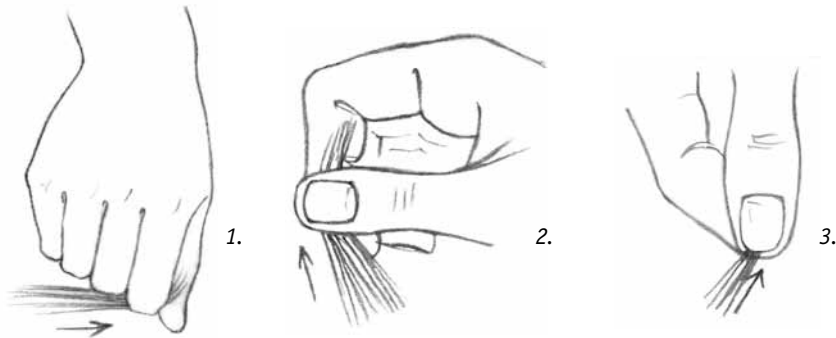
Technika a nástroje k trimování

Postupujte takto: srst nejprve důkladně pročešte, pak nejlepšími nástroji, které nemohou nic pokazit – a sice svým palcem a ukazováčkem – uchopte za špičku malý chomáček srsti a krátce, energicky škubněte v požadovaném směru. Druhou rukou při tom trochu napínejte kůži. Nepočínejte si příliš opatrně (samozřejmě ani hrubě), to by psa znejistilo a předstíral by přecitlivělost.

Vždy myslíte na to, že vytrháváte mrtvé chlupy, a to nemůže bolet! Pro získání správného citu a odvahy je pro začátečníka ideální pes s přezrálou srstí. Netrhejte však jednou tady a podruhé jinde, nýbrž začněte na jednom místě a odsud systematicky vytrhávejte všechny staré chlupy až k podsadě tak daleko, jak ukazují kresby jednotlivých drsnosrstých plemen.

Úplně bez nástrojů se samozřejmě neobejdete. K udržování hlavy a krku, citlivých oblastí a tlap a k pravidelnému trimování krycí srsti potřebujete ještě trimovací nůž a nůžky. Každý, kdo se touto záležitostí vážně zabývá, brzy srdatým zkoušením zjistí, kde a kdy je u jeho psa nebo psů lepší pracovat trimovacím nožem, nebo jen vytrhávat prsty.

Různé možnosti, jak uchopit srst

1. Na těle obvykle: velmi dlouhou, zralou srst uchopíme raději hlouběji. Vyplyne to při práci.
2. Když se na stranách trimuje malý pes shora dolů.
3. „Chlup po chlupu“, např. na uších.

(vpravo) Jednotlivé zralé chlupy drsnosrstých psů. V horní části jsou pevné a silné a barva je většinou uložena pouze zde. Je zřejmé, že když se srst odstříhne pod touto linií, ochlupení povolná (někdy rychleji, někdy pomaleji) změkne a barvy vyblednou.

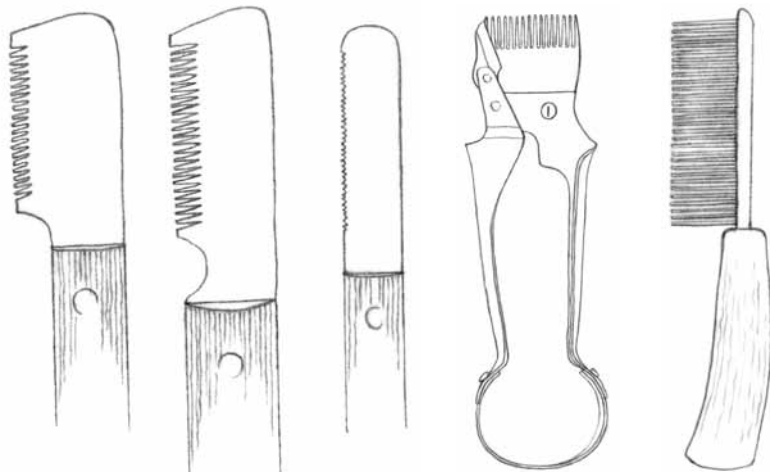
Jinou možností je použití trimovacího nože. Nůž je třeba držet pokud možno kolmo k tělu.

Správné uchopení srsti trimovacím nožem. Když ho nakloníte, třebaš ještě s trhnutím, nový, nabroušený nůž chlup odřízne.

Základní vybavení

Dva nebo tři trimovací nože (pro praváky nebo leváky) s různě dlouhými zuby.

1. k trimování,
2. s delšími zuby k přetrimovávání a trimování uvolněné podsady,
3. k trimování přechodů, vytrhávání, také vyčesávání uvolněné podsady.

Trimovací nůž

Sponové nůžky

Drátěný kartáč

Protože nože jsou nabroušené, musíte s nimi zpočátku zacházet opatrně, abyste neodřízli chlupy. Když se trochu ztupí, jsou nejlepší: zachycují, ale neřezou. Nikdy nepoužívejte nože s vloženou čepelí! Pokud si nejste jistí, můžete zpočátku k trimování používat pilník na zrohovatělou kůži (pemzu). Držte ho jako trimovací nůž. Pemza zachytí dostatek chlupů, ale méně než trimovací nůž.

Jedny *velké* a jedny *malé sponové nůžky*, které jsou k dostání vždy ve dvou velikostech. *Elektrický strojek* se pro jednoho psa nevyplatí, jedině jestli je pro vás používání ručních nůžek příliš obtížné.

Nůžky na srst (kadeřnické nůžky) a *efilační nůžky* s jednostranným ozubením. Kromě toho pro každodenní péči potřebujete: *drátěný kartáč* se zahnutými drátky, *ocelový hřeben* – jeden se *středně dlouhými zuby* a jeden *úzký* –, *kartáč s přírodními štětinami* k péči po trimování a pro poslední úpravy na výstavách. Dobré služby vám prokáže také *gumová rukavice s nopky*. Pro případy nouze doporučujeme *hřeben na odstranění zplstnatělé srsti*.

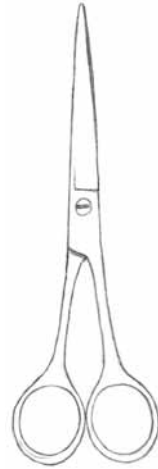
Až si projedete tuzemskou i zahraniční nabídku nástrojů, poráďte si nejspíš tu a tam ještě další trimovací nůž, který vám dobře padne do ruky. Bohatý výběr většinou najdete u stánků na výstavách psů.

Stříhání drápů

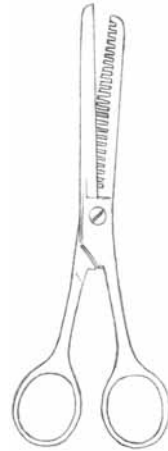
Kontrolujte délku drápů. U psů, kteří běhají převážně po měkkém povrchu nebo chodí málo na procházky, se drápy neobrušují dostatečně. Aby se tlapa nezměnila, musí být pravidelně stříhány. U mnoha plemen jsou žádány uzavřené „kočičí tlapky“. Drápy nesmí být v žádném případě tak dlouhé, aby se ohýbaly do stran. Když je srst psa hodně bujná, je třeba dávat velmi dobrý pozor, aby se drápy nepřehlédly.

Nezapomeňte čas od času stříhat i dráp na výše umístěném pátém prstu. U některých psů (často nízkonohých) rostou zakulacené a mohou zarůst do prstu nebo dokonce do běhu, což je samozřejmě bolestivé. Pak pomůže jen veterinář.

Neodstříhujte naráz příliš velký kus drápu, jen duté špičky, jak je vyobrazeno na vedlejší kresbě. Opatrně u černých drápů, protože na nich není vidět krvavé řečiště. Pro případ, že přece jen zajedete příliš hluboko, mějte připraven prostředek zastavující krvácení (např. manganistan draselný) a papírový kapesník nebo buničinu. Krvácení obvykle rychle ustane.

Nůžky na srst

Efilační nůžky

„Kočičí tlapka“

Správné stříhání drápů: odstraňuje se jen odumřelá zrohovatělá špička.